

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
30 MAI 2007
ARKIVKODE:
SAKSNR: 200700605-98

Deres ref

Vår ref
200701230-3/TAM

Dato
29.05.2007

Høring - Strategi for eID og e-signatur i offentlig sektor

Vi viser til høring av strategidokumentet "Strategi for eID og e-signatur i offentlig sektor".

NHD har følgende overordnede kommentarer til strategien:

- Bruken av eID/esignatur må være tilrettelagt slik at det gjør det så enkelt som mulig for brukere og brukersteder. Med dette følger et hovedprinsipp om at eID/signaturer utstedt av private også skal kunne brukes overfor det offentlige og at offentlig utstedte eID/esignaturer også skal kunne brukes til privatrettslige disposisjoner. Det er viktig at finansieringsmodellen vedrørende bruk av eID er nøytral i forhold til hvilken eID som brukeren anvender i kontakt med det offentlige.
- Utstedelse av en offentlig eID må i utgangspunktet ikke ha negativ påvirkning på allerede eksisterende løsninger på markedet, og skal være et tillegg til eksisterende løsninger og dekke et behov (kommende behov) som ikke allerede dekkes av eksisterende løsninger.
- Vi savner en overordnet vurdering av hvilke deler av strategien som er kritiske for å få til en høyest mulig bruk av eID/esignaturer.
- I den visjon som arbeidsgruppen har lagt til grunn for sitt arbeid står det at alle innbygger vil ha en "offentlig elektronisk ID" innen 2014. Vi forutsetter at man med dette mener en eID som kan brukes i samhandling med offentlige virksomheter, og ikke nødvendigvis en eID utstedt av det offentlige.

Videre har vi følgende svar på spørsmål stilt i høringsnotatet:

- Vi syns ikke det er behov for flere sikkerhetsnivåer enn de fire presentert i strategien.
- Vi syns at forholdet mellom sikkerhetsnivå 3 (representert ved sertifikatklassen Person-Standard) og sikkerhetsnivå 4 (representert ved sertifikatklassen Person-Høyt) er hensiktsmessig. Det er klare og konkrete forskjeller mellom disse nivåene, som er tydelig angitt i "Kravspesifikasjonen for PKI i offentlige sektor" og som Post- og teletilsynet har tilsyn over etter den selvdeklarasjonsordningen Nærings- og handelsdepartementet har opprettet.
- Videre syns vi at det er hensiktsmessig med etablering av foreslåtte samtrafikknavn, særlig hensyntatt vårt ønske om at også private eIDer skal kunne brukes overfor det offentlige.

Forsyning av innbyggere med eID

I strategien står at offentlig utstedte eIDer ikke skal sperres for muligheten for flerbruk, inkludert bruk av eID mot private tjenester. Vi støtter en slik tilnærming. Vi ser at det kan være en iboende motsetning mellom det å åpne opp for bruk av flere typer av eID/esignaturer overfor offentlig forvaltning, og samtidig gjøre løsningene enkle og billige. Tatt i betraktning at arbeidsgruppen foreslår å etablere et samtrafikknavn, vil kompleksiteten ved å bruke flere forskjellige typer av eID/esignaturer i utgangspunktet kun påvirke dette navet, og derved føre med seg mindre ulemper enn fordeler med en slik ordning. For brukeren (fysisk eller juridisk person) vil dette være en fordel, da han/hun kan bruke den løsning som han/hun er vant med, samt har tilgang og tillit til.

Hva gjelder forsyning av eID på **sikkerhetsnivå 3** har arbeidsgruppen tatt frem to ulike modeller. Begge er basert på at det er det offentlige som utsteder aktuell eID, da «det offentlige allerede har godt fungerende sikkerhetsløsninger på dette området.» eID på sikkerhetsnivå 3 tilsvarer bl.a. sertifikatklassen Person-Standard etter Kravspesifikasjonen for PKI i offentlig sektor. Det finnes private utstedere som utsteder eID på dette nivået, slik at det ikke er opplagt at forsyning av eID på dette nivået må skje av det offentlige. Vi er enige i at det bør gjøres en kost-nytte analyse både av forholdet mellom en felles offentlig løsning og etatsspesifikke løsninger, og av forholdet mellom en felles offentlig løsning og bruk av private eIDer. Uansett mener vi at private eIDer på dette nivået må aksepteres på lik linje med de offentlige eIDer. Dersom det offentlige skal utstede eIDer på dette nivået, er vi enige med arbeidsgruppen om at det må skje sentralt.

Dersom det offentlige beslutter å utstede et nasjonalt ID-kort med en eID, er vi enige med arbeidsgruppens anbefalinger om at forsyning av eID på **sikkerhetsnivå 4** skal skje ved distribusjon av det offentlige. Som allerede nevnt må dette imidlertid ikke få som følge at private eIDer på dette nivået ikke kan brukes i kommunikasjon med det

offentlige. Dersom dette ikke blir aktuelt, mener vi at det er behov for å nærmere vurdere om det er økonomisk forsvarlig at det offentlige har en egen løsning, isteden for å benytte seg av de løsninger som allerede finnes på markedet.

Forsyning av virksomheter med eID

Vi er enige med arbeidsgruppen i at Enhetsregisteret vil spille en sentral rolle i prosessen for utstedelse av virksomhetssertifikater, uansett hvem som er utsteder. I strategien viser arbeidsgruppen til flere forhold de mener tilsier at Brønnøysundsregistrene ikke kun skal være registreringsautoritet, men også sertifikatutsteder. Vi savner imidlertid en kost-nytte analyse som viser hvorfor det offentlige skal utstede virksomhets-eID isteden for å bruke de virksomhetssertifikater som finnes på markedet. Til en slik analyse vil det også være behov for å vurdere hvilket ansvar det offentlige pådrar seg med å være sertifikatutsteder.

Samtrafikknæv

Som allerede er blitt nevnt, mener vi at det er viktig at andre eID/esignaturer enn de eventuelle offentlig utstedte skal kunne brukes i elektronisk kommunikasjon med det offentlige. Det vil derfor være nødvendig at samtrafikknævnet er tilrettelagt for å også kunne håndtere private løsninger. Vi er derfor litt usikre på hva som menes med at «[s]amtrafikknævnet skal integrere de offentlige utstedere av eID på ulike sikkerhetsnivåer.» Vi forutsetter at man med dette kun mener at det er en viktig oppgave, og at det ikke skal leses slik at det ekskluderer integrering av andre løsninger.

Forretningsmodeller - Økonomiske og administrative konsekvenser

Skattedirektoratets distribusjon av eID på nivå 3, skal skje innenfor egne budsjetttrammer. Utstedelse av eID på nivå 4, i tilknytning til nasjonalt ID-kort, skal skje av Justisdepartementet og Politidirektoratet og innenfor egne budsjetttrammer.

Vi er enige i at bruken av eID/esignatur i kommunikasjon med offentlig forvaltning skal være gratis, i hvert fall i en startfase. Som allerede nevnt mener vi at offentlige eIDer også skal kunne brukes i privatrettslige transaksjoner og private eIDer til offentlige tjenester. Det vil derved være viktig at betalingsmodellen for bruk av den offentlige eID ikke er i strid med reglene om statsstøtte, eller ellers fører til en snevridning av konkurransen mellom offentlige og private eIDer.

I henhold til strategien skal utstedelse og distribusjon av virksomhets-eID på sikt finansieres innenfor Brønnøysundregistrenes egne budsjetttrammer, med mulighet for inntektsføring av salg. Det antas i strategien at selvfinansiert drift er realistisk etter 3 til 5 år. Vi er i tvil om det er realistisk å baseres seg på at denne virksomheten på så kort tid kan finansieres ved salg av eID-er. Vi ser det som nødvendig at FAD allerede ved

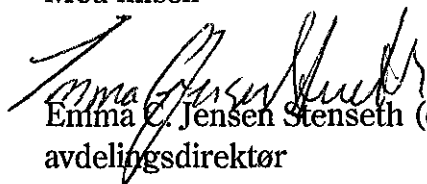
oppstart signaliserer usikkerheten ved finansieringsmodellen, og at de sikrer full finansiering frem til ordningen er selvfinansiert.

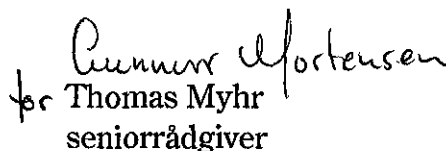
Det er ikke nærmere angitt hvordan etablering og forvaltning av samtrafikknavet skal finansieres. Vi forutsetter at FAD vil sikre nødvendig finansieringen av navet i ordinære budsjettprosesser.

Brønnøysundregistrene sin rolle

Vi noterer med interesse at Brønnøysundregistrene er forslått å få en viktig rolle i henhold til denne strategien, både hva gjelder utstedelsen av virksomhetssertifikater og etableringen av samtrafikknavet. Vi ser imidlertid at det er nødvendig å konkret se på hvilke oppgaver som skal legges til Brønnøysundregistrene etter revisjon av strategien, og i lyset av etableringen av det nye forvaltningsdirektoratet under FAD. Vi ser for oss at det vil være hensiktsmessig at FAD sammen med NHD og Brønnøysundregistrene ved et passende tidspunkt kommer i dialog om Brønnøysundregistrene sin rolle før strategien settes i verk.

Med hilsen

Emma C. Jensen Stenseth (e.f.)
avdelingsdirektør

for Thomas Myhr
seniorrådgiver